

Instaurarea regalității și înălțarea lui Saul **– 8:1-12:25 –**

Când Samuel ajunge bătrân, iar fiii lui nu-i calcă pe urme, bătrânii lui Israel vin la Samuel și cer un împărat. Observăm că a fost un fel de complot. Toți bătrânii lui Israel s-au sfătuit între ei și apoi au venit la Samuel cu această propunere. Justificarea lor pare spirituală, dar la o citire mai atentă realizăm că nu este relevantă. În cele din urmă, de ce să ceară un împărat? Oare Samuel nu era încă în viață (și după cum vom vedea va mai trăi multă vreme)? Și dacă Samuel era totuși prea bătrân, iar fiii lui nu-i călcau pe urme, nu putea cere un alt judecător? De ce neapărat un împărat? Oare titulatura de împărat oferea garanția că cel ce o poartă nu va călca pe urmele fiilor lui Samuel? De fapt, ce se ascundea în inima bătrânilor lui Israel? Este o expresie în justificarea lor, care îi deconspiră: *„pune un împărat peste noi să ne judece, cum au toate neamurile”*. Există de fapt o presiune culturală extrem de puternică care propunea împlinirea nevoii de siguranță a națiunii nu prin credință, ci prin vedere. Care era diferența dintre judecător și împărat? Simplu: împăratul avea mult mai multă putere. Dacă judecătorul avea o influență mai mult locală, împăratul stăpânea în aceeași măsură peste toate semințiile lui Israel. Apoi, împăratul avea la dispoziție așa o armată permanentă cu ajutorul căreia își putea impune voința și punctul de vedere în Israel. Samuel nu putea eradica prin forță idolatria din Israel. Vor veni însă după el împărați care vor face exact acest lucru, și aceasta datorită autorității și puterii mult mai mari pe care o avea împăratul. Existența unei armate permanente oferea națiunii mai multă siguranță atât în ce privește împlinirea dreptății în Israel cât și în ce privește înfruntarea vrăjmașilor din exterior. Și nu în ultimul rând, regalitatea presupunea și o succesiune la tron care oferea astfel mereu poporului existența unui lider care să îi conducă.

Ce era totuși greșit în cererea poporului? Capitolul 12 oferă un răspuns mai clar la această întrebare, însă descoperim încă din capitolul 8 indicii care să ne conducă spre răspunsul corect. Samuel percepe această propunere ca pe o lepădare a sa. Și așa și era. Oare Samuel nu putea reveni deplin în funcție? Încă era în viață, și se pare că încă era și în putere. Poporul îi spune în mod indirect: *„Samuel, nu mai avem nevoie de tine; dă-ne un împărat”*. Însă Dumnezeu îi atrage atenția lui Samuel, că de fapt Cel lepădat este Însuși Domnul. Pentru a înțelege acest lucru, trebuie să ne amintim cum a fost concepută conducerea în Israel în legea revelată de Dumnezeu lui Moise. De fapt, Împăratul era Dumnezeu Însuși, care ședea între heruvimi în Sfânta Sfintelor. Reprezentantul Marelui Împărat era Marele Preot, iar „armata” sa formată de leviți, rar însă, o armată care purta o luptă spirituală. În ce privește armată care să poarte războaiele Domnului printre popoare, aceasta se forma prin convocarea oamenilor simpli din popor. Domnul nu a cerut lui Israel să formeze o armată permanentă și să se inițieze în arta războiului. El le promitea protecția sa divină și îi învăța că ajutorul Lui le era de ajuns. El le putea ridica lideri militari pentru anumite perioade limitate în timp, așa cum au fost Iosua și judecătorii, dar nu era de acord cu existența unor lideri militari permanenți. Acest tip de conducere în Israel, arăta pe de o parte cu claritate că Domnul este Împăratul lui Israel (ce ciudățenie trebuie să fie Israel printre popoare din pricina faptului că nu avea un împărat pământesc!), iar pe de altă parte stimula încrederea poporului în Dumnezeu. Poporul era chemat să trăiască prin credință și nu prin vedere. Iată de ce, atunci când poporul i-a propus lui Ghedeon să domnească peste ei ca Împărat, el a refuzat cu fermitate și a spus poporului: *„Eu nu voi domni peste voi, nici fiii mei nu vor domni peste voi, ci Domnul va domni peste voi”* (Jud. 8:23).

Este clar că poporul obosise să încerce să trăiască prin credință, și că trăirea prin vedere devenise o opțiune atât de atractivă. Da, ei de fapt, nu aveau suficientă încredere în Dumnezeu cel nevăzut din mijlocul lor, și de aceea au cerut un împărat pământesc în care să-și pună nădejdea. Dumnezeu, și nu Samuel era cel ce era lepădat de popor. Este interesant faptul că Samuel, nu mai este la fel de tranșant ca Ghedeon de altă dată în a refuza propunerea lui Israel. El vine cu ea înaintea Domnului. Oare de ce? Se pare că și el înțelegea că se apropia momentul unei perioade de schimbare în structura de conducere a națiunii, însă a conștientizat că motivația poporului nu este curată. De aceea a simțit nevoia să vină cu propunerea poporului înaintea Domnului. Domnul descoperă poporului dreptul împăratului. Aceste drept reflectă foarte bine diferența de putere dintre împărat și judecător, dar și faptul că instaurarea regalității însemna un dezavantaj pentru popor. Pe de o parte, el trebuia să cedeze o parte din bunurile și averile lor pentru a le dăruia împăratului, iar pe de altă parte, împăratul, având atâta putere, putea deveni abuziv. Dumnezeu înștiințează poporul că El nu le va veni în ajutor, în cazul în care vor striga împotriva Împăratului lor. Domnia lui Dumnezeu peste ei nu presupunea atâtea pierderi materiale și atâtea riscuri. Samuel le-a prezentat dreptul împăratului în speranța că poporul se va răzgândi. Cu toate acestea, poporul a insistat mai departe în demersul lor de a instaura regalitatea în Israel. Nevoia de siguranță și dorința de a umbla prin vedere era atât de accentuate în inima poporului, încât erau gata să-și asume aceste pierderi financiare. Obosiseră să umble prin credință. Umblarea prin vedere are atât de tentantă.

Marea întrebare din acest capitol este: de ce acceptă totuși Dumnezeu cererea poporului? Am putea propune următorul răspuns: Dumnezeu intenționa și el să instaureze regalitatea în Israel, dar din alte motive. Astfel, nu cererea în sine era greșită, ci motivația lor nu era după voia lui Dumnezeu. Dacă poporul ar fi venit înaintea lui Samuel și i-ar fi spus: „Domnul este Împăratul nostru și va rămâne împăratul nostru pe veci. Nu ne îndoim de puterea și purtarea Sa de grijă. Cu toate aceste conștientizăm că în acest moment din istoria noastră avem nevoie de un împărat pământesc, care să nu fie altceva decât un reprezentant umil al adevăratului împărat. Pe de o parte vom putea fi mai reprezentativi printre celelalte popoare, iar pe de altă parte poporul ar avea o resursă spirituală în plus. În perioada judecătorilor, poporul și-a dovedit slăbiciunea credinței și nevoia unui lider puternic care să-l conducă în permanență.”, atunci lucrurile ar fi stat cu totul altfel. Instaurarea regalității în Israel făcea parte din planul lui Dumnezeu, din revelația Sa progresivă. La fel cum la un moment dat, Cortul avea să fie înlocuit cu un Templu mareț, sistemul judecătorilor avea să fie înlocuit cu regalitatea. Dumnezeu nu a instaurat regalitatea în Israel doar pentru că Israel a cerut acest lucru. Și apoi, dacă regalitatea ar fi fost în sine un lucru rău, atunci n-ar mai fi instituit-o Domnul îndurării în poporul Său. Pe de altă parte, este important să ne amintim că funcția de împărat, la fel ca cea de Mare Preot are valențe mesianice. Funcția de împărat oglindește o parte importantă din lucrarea lui Mesia care nu putea fi pusă în lumină de funcția de Mare Preot de la Cort. Este, deci, evident că la un moment dat în istoria progresivă a lui Israel, Dumnezeu ar fi instituit regalitatea în Israel. Același lucru este subliniat de Deuteronom 17 care vorbește deja de legea pentru împăratul care va domni mai târziu peste Israel.

Putem concluziona afirmând că cererea unui împărat nu a fost greșită în sine, și că ceea ce L-a deranjat pe Dumnezeu a fost atitudinea și motivația din inima poporului. Deși motivația era greșită, Dumnezeu răspunde cererii lor. Și aceasta pentru că și El avea în plan să dăruiască lui Israel un împărat, și sosise vremea pentru acest lucru. Dar cum vom vedea mai târziu, Dumnezeu nu le răspunde cererii lor, dar încearcă să le corijeze motivația și raportarea la împărat.

În capitolul opt Dumnezeu dă undă verde pentru instaurarea regalității în Israel. Și astfel, apare întrebarea: pe cine va alege Domnul drept căpetenie a poporului Său? Mă gândesc că în Israel erau mulți pretendenți pentru această funcție, și poate erau mulți tineri din familii înstărite și puternice din Israel care tânjeau după această poziție. Dar Dumnezeu are oamenii Săi pregătiți în ascuns și alege pe cei cu inima smerită. În următoarele trei capitole autorul ne prezintă alegerea lui Saul și confirmarea acestei alegeri în fața întregului popor. În aceste capitole descoperim două teme unificatoare: pe de o parte autorul insistă pe profilul spiritual al inimii lui Saul, iar pe de altă parte ne prezintă modalitatea minunată prin care Dumnezeu l-a înălțat și confirmat în fața poporului Său. Să analizăm fiecare temă în parte, și apoi să încercăm să răspundem la întrebarea: de ce sunt împletite de cele două teme, care este legătura dintre ele, și ce mesaj potențează alăturarea lor în acest pasaj extrem de frumos?

Să privim mai întâi spre inima lui Saul pentru a răspunde la întrebarea: **de ce Dumnezeu l-a ales tocmai pe Saul pentru această funcție atât de importantă în Israel?** Saul provenea dintr-o familie cu oameni puternici și viteji, el la rândul său fiind un adevărat bărbat, curajos și cu o personalitate puternică. Domnul îi modelează caracterul înconjurându-l cu oameni puternici, care să îi inspire curaj și încredere. Apoi, Dumnezeu continuă modelarea inimii lui Saul, dându-i un trup minunat și o frumusețe fizică specială. Saul era cel mai frumos și cel mai înalt bărbat din Israel. Cu toate acestea, ce ne uimește la el, și ce accentuează și autorul cel mai mult este smerenia inimii lui. El învinge ispita mândriei și nu lasă ca frumusețea sa să îl înalțe mai presus de semenii lui. Ce minunat îi pregătește Domnul inima pentru slujba de împărat. El îi oferă calități unice în popor și îl provoacă astfel să ducă o luptă aprigă cu ispita mândriei pentru a-și învăța inima să fie smerită în ciuda darurilor și binecuvântărilor speciale venite de sus peste el. Să fii cel mai frumos bărbat dintr-o națiune, oare ne închipuim ce înseamnă acest lucru? Câte ispite și câte oferte din partea Evei? Saul rămâne însă smerit și nu ajunge un depravat, ci rămâne credincios valorilor familiei. Deși are 30 de ani, el nu ezită să asculte de tatăl său și îi vine în ajutor. Ar fi putut să cârtească sau să refuze această cerere. I-ar fi putut sugera tatălui său să trimită pe altcineva. Dar el nu procedează așa, și se duce el însuși să caute măgărițele cele pierdute. Și în împlinirea acestei slujbe el se dovedește a fi un bărbat perseverent, responsabil și descurcăreț. Trei zile el caută fără încetare măgărițele cele pierdute străbătând diferite zone din Israel și fiind însoțit de un singur slujitor. Ținând cont că starea spirituală a poporului nu era prea bună, putem să ne dăm seamă că drumurile nu erau lipsite de pericole și de tâlhari nerăbdători să jefuiască pe călători. Saul se dovedește a fi însă un bărbat curajos și neînfricat. El dă dovadă și de flexibilitate și maturitate. După trei zile de căutare, el se gândește că tatăl lui s-ar putea îngrijora pentru el și se gândește că ar fi bine să se întoarcă. El nu rămâne fixat pe obiectul lui și este gata să accepte și pierderea. Un alt lucru frumos din inima lui Saul este reflectat de dialogul dintre el și slujitorul său. Slujitorul său se simte liber să-i propună o schimbare de plan lui Saul, iar acesta este receptiv la sfatul primit de la robul său. Smerenia unei inimi se dovedește și prin receptivitatea la sfaturi, și cu cât mai mult cu cât acestea vin de la persoane cât mai „neînsemnate”. Saul nu este nici pe departe plin de sine și robit de propriile idei. El este deschis la propunerile celor din jur.

Când Samuel începe să-i vorbească despre o înălțare a sa în Israel, Saul răspunde: „*Oare nu sunt eu Beniamit, din una din cele mai mici seminții din Israel? Și familia mea nu este cea mai mică dintre toate familiile din seminția lui Beniamin? Pentru ce dar îmi vorbești astfel?*”. Dumnezeu îi dăruise lui Saul un context deosebit pentru a-l învăța lecția smereniei: îl așezase în cea mai mică familie din cea mai mică seminție din Israel. Nu-l vedem pe Saul frustrat sau fiind răzvrătit din pricina poziției sociale. Ba dimpotrivă în inima sa strălucește mulțumirea și

smerenia. El a învățat credincioșia în lucrurile mici și nu-l vedem alergând după înălțare sau după lucruri înalte. El are o părere cumpătată despre sine și la vestea înălțării întreabă sincer: cine sunt eu pentru a primi această înălțare? Poate că au fost mulți care au tânjit după funcția de împărat, dar Domnul nu le-a dat-o. Dar iată că Saul nu s-a gândit probabil niciodată la posibilitatea de a fi împărat și totuși Domnul îl așează împărat peste Israel. Iată că cei ce fug după lucruri înalte vor fi smeriți, iar cei care își găsesc plăcerea în credincioșia față de lucrurile mici vor fi înălțați. Inima învață lecția smereniei în contextele smereniei, în valea umilinței, prin slujirea în lucrurile mici. Oamenii lui Dumnezeu, înainte de înălțarea în lucrare au trecut prin valea umilinței și au trebuit să-și dovedească credincioșia în lucrurile mici: Moise a fost păstor 40 de ani după ce fusese ministru în Egipt, Iosif a slujit ca rob în Egipt și apoi ca și condamnat în temniță, David a fost urmărit ca un tâlhar peste 11 ani de zile, Isus a fost un tâmplar anonim din Nazaret, iar Saul a slujit Domnului în cea mai mică familie din Israel până la vârsta de 30 de ani. În contextele mici ale vieții, omul învață că e mic și își formează o părere cumpătată despre sine. Tot aici inima învață să-și găsească plăcerea și împlinirea în slujirea lui Dumnezeu și nu în natura și măreția unei lucrări. Persoana căreia îi este dedicată slujirea și nu lucrarea în sine este ceea ce contează cu adevărat. Omul învață să își îplinească nevoia de semnificație prin relația cu Dumnezeu și prin slujirea Lui, și nu prin lucrarea însăși. Atunci când slujește inima învață să se lege de Dumnezeu și nu de lucrare. Doar cel care a învățat să își găsească plăcerea în lucrurile mici, este cu adevărat pregătit pentru a sluji în lucrări mari. Domnul îl consideră pe Saul pregătit pentru funcția de Împărat al lui Israel. Inima sa fusese modelată cu grijă timp de 30 de ani, iar testul smereniei fusese trecut cu notă mare.

Smerenia lui Saul este dovedită și prin reacțiile sale de după aflarea veștii că Domnul l-a înălțat ca împărat peste poporul Lui Israel. În primul rând el rămâne supus lui Samuel și continuă să îi respecte autoritatea. Deși tatăl Său era îngrijorat pentru el, el nu se grăbește să se întoarcă acasă, ci ascultă întru totul de Samuel, mai rămâne cu el și apoi urmează cu credincioșie toți pașii indicați de Samuel. Pe urmă, atunci când unchiul său îl întreabă ce a vorbit cu Samuel, Saul nu pomenește nimic despre împărăție. Dacă ar fi fost cineva care alerga idolatru după lucruri mari, oare cât de repede și cu cât patos ar fi răspândit această veste? Ba mai mult, atunci când este adunat tot poporul și el este ales de Domnul prin sorți în fața întregului popor ca împărat, el se ascundea după vase. El nu umbla după înălțare și după slava mulțimii. Inima sa învățase atât de bine lecția smereniei, încât se simțea jenat în contexte de înălțare. Dar ce va face Saul după ce a fost numit oficial împărat, după ce Samuel a anunțat poporului dreptul împăratului, după ce a primit o mulțime de daruri și după ce s-a trezit înconjurat de oșteni? Spre surpriza noastră, Saul se întoarce acasă și continuă să-L slujească pe Domnul în contextele mărunte în care învățase lecția smereniei. Astfel, în cap. 11 îl găsim întorcându-se de la câmp în urma boilor. Înălțarea nu i s-a suit la cap. Inima nu i s-a îngâmfat. El nu s-a grăbit să își ceară drepturile de împărat, și nu a considerat un lucru nevrednic pentru el să continue munca de la câmp. Saul rămâne smerit și după înălțarea sa! Acest lucru este pus în lumină și de raportarea la cei care l-au contestat și nu i-au adus daruri. El nu a luat seama la cuvintele lor și atunci când, după victoria asupra amoniților, poporul a propus omorârea lor, Saul le-a venit în apărare și a potolit mânia lui Israel. El s-a opus presiunii mulțimii cu riscul de a-și pierde din popularitate, și a făcut acest lucru de dragul vrăjmașilor lui. Ce inimă minunată avea Saul! Înțeleg acum de ce Samuel l-a iubit așa de mult și a acceptat atât de greu lepădarea lui.

Autorul reliefează și alte trăsături ale caracterului lui Saul. În cap. 11, îl descoperim pe Saul un om foarte puternic și curajos, care știe să ia inițiativa în Israel, care știe să-și motiveze și să-și organizeze oștenii. Când aude de intenția amoniților de a arunca ocară supra lui Israel, și

implicit asupra Dumnezeului lui Israel, Saul nu se teme, ci se umple de mânie. Și nu doar atât; el mobilizează un întreg popor să meargă la luptă, apoi îl împarte în trei cete și organizează un atac surpriză asupra amoniților în straja dimineții. Iată că a fi smerit nu înseamnă a fi un om slab, un „papă-lapte”, cum spune românul. Deși era smerit, Saul era un lider adevărat, cu coloană vertebrală, neînfricat, hotărât, în stare să mobilizeze un popor, și să înfrunte o armată mai puternică și mai pregătită decât a sa. Cu toate acestea, elementul pe care autorul îl accentuează când creionează profilul lui Saul este smerenia inimii sale. Și, astfel, aflăm și răspunsul la întrebarea: oare pe cine va înălța Domnul ca împărat peste Israel? Răspunsul este: pe cel cu inima smerită care nu umblă după lucruri mari. Iată ce îi spune Dumnezeu mai târziu lui Saul: *„Când erai mic în ochii tăi, n-ai ajuns tu căpetenia semințiilor lui Israel și nu te-a uns Domnul ca să fii Împărat peste Israel?”* (15:17). Chiar Domnul însuși subliniază motivul principal al alegerii lui Saul. Secretul lui Saul a fost că era mic în ochii lui. O, dar cât de greu așează Domnul acest adevăr în inima unui muritor infectat din clipa conceperii sale de virusul preamăririi de sine!

Cum spunea în aceste capitole, tema „profilul inimii celui ales de Domnul” se împletește cu tema „confirmării sale”. Saul este confirmat mai întâi înaintea lui Samuel, Cel mandatat să ungă pe împărat. Capitolele 9 și 10 abundă de semne divine și de tot felul de „coincidențe”. Menirea lor este clară: confirmarea lui Saul ca fiind ales cel ales de Domnul. Domnul îi descoperă în mod direct acest lucru lui Samuel. Dar nu doar Samuel are nevoie de această confirmare, ci Saul însuși are nevoie de ea. Cel care nu umblă după lucruri înalte și are o părere cumpătată despre sine, are temeri justificate și îndoieli legitime atunci când aude vestea înălțării sale. El are nevoie de încurajare și confirmare din partea lui Dumnezeu și din partea semenilor. Saul primește confirmarea prin trei etape:

- intersectarea providențială cu Samuel;
- mesajul lui Samuel;
- cele trei semne de după întâlnirea cu Samuel.

Primul lucru pe care-l face Dumnezeu este să îl intersecteze într-un mod providențial și de neuitat pe Saul cu Samuel. Atunci când se adună prea multe „coincidențe”, omul începe să privească spre cer și să înțeleagă că Domnul vrea să îi comunice ceva. Pierderea măgărițelor, căutarea lor timp de trei zile fără succes, luarea hotărârii de întoarcere acasă chiar în zona în care se află Samuel, propunerea slujii lui Saul, sfertul de siclu de argint găsit în buzunarul acestuia, întâlnirea cu fetele care ieșiseră să scoată apă, și apoi întâlnirea cu Samuel chiar când Samuel se suia pe înălțime (dacă ar fi întârziat un singur minut, nu ar fi putut să mai vorbească cu Samuel care trebuia să binecuvânteze jertfa și să stea la masă cu niște personalități din Israel), toate acest „coincidențe”, au rolul de a-i comunica lui Saul că alegerea sa ca împărat nu este o întâmplare ci ceva hotărât și premeditat de Domnul însuși.

Este interesant că Samuel nu-i spune de la început care este planul lui Dumnezeu cu el. Sunt câțiva pași pentru pregătire mării vești. Mai întâi Samuel îl invită cu el la masă. Apoi, îi spune că pentru el a fost păstrat tot ce este mai de preț (sau mai dorit) din Israel. Saul este așezat pe urmă în capul mesei și Samuel îi dă spata, care conform Legii era rezervată doar preoților. Prin faptul că îi este oferită spata dreapta de care aveau parte doar cei unși în slujba preoției, se anticipează alegerea lui Saul pentru o slujbă specială, asemănătoare cu cea a preoției. Și într-adevăr, la fel cum preotul trebuia să îl reprezinte pe Dumnezeu la Cort, împăratul va fi al doilea reprezentant al Domnului pe pământ. El trebuia să fie pentru popor o reflecție a Marelui Împărat. După ce Samuel îi dă lui Saul marea veste, îi mai dă încă trei semne de confirmare. Aceste trei

semne nu reprezintă doar împlinirea cu precizie a unor prevestiri ale lui Samuel. Fiecare semn are și un mesaj pentru Saul.

1. Primul semn se împlinește la mormântul Rahelei, unde doi oameni îi aduc vestea că măgărițele s-au găsit. Acest semn îl învață pe Saul puterea lui Dumnezeu care poate lucra și fără el. Saul a pornit la drum să rezolve o problemă. Dar iată că Domnul i-a schimbat macazul și l-a chemat spre o altă slujbă. Dar nu a făcut doar atât: el a rezolvat fără Saul problema care îi fusese încredințată acestuia. Saul își avea și el proiectele și responsabilitățile lui, dar acum era chemat într-o nouă și mare lucrare care avea să-ți absoarbă timpul și energiile. Omul îi dă pace învățându-l că El va rezolva toate celelalte probleme. Uneori când Domnul ne cheamă într-o lucrare nouă trebuie să renunțăm la alte lucrări care ne-au fost tare dragi. Însă El ne promite că va continua acele lucrări fără noi. Ce mare ușurare și încurajare pentru inima lui Saul și a tuturor celor ce sunt chemați în lucrări noi! Nu este la întâmplare faptul că acest semn se împlinește la mormântul Rahelei. Acest mormânt ne aduce aminte de o etapă din viața lui Iacov. În Genesa 35 Dumnezeu i se arată lui Iacov și îi spune: *„Eu sunt Dumnezeul Cel Atotputernic. Crește și înmulțește-te; un neam și o mulțime de neamuri se vor naște din tine, și chiar împărați din coapsele tale”*. Dar după ce îi spune aceste cuvinte, nu după mult timp, Rahela moare. Iacov s-ar fi putut îndoi de credințioșia lui Dumnezeu și s-ar fi putut întreba: *„Dumnezeu îmi promite mari binecuvântări, și apoi soția îmi moare. Ce să mai înțeleg din toate acestea?”*. După un timp îl pierde pe Iosif, iar apoi este în pericol să-l piardă și pe Simeon și pe Beniamin. Și iarăși Iacov s-ar fi putut îndoi de credințioșia lui Dumnezeu. Dar lucrurile i-au dintr-odată o întorsătură fericită și îi primește înapoi pe Beniamin și Simeon, dar și pe Iosif care avea deja doi fii născuți în Egipt. În Genesa 47 Iacov reia istoria vieții sale și-i spune lui Iosif *„Dumnezeul Cel Atotputernic mi s-a arătat la Luz în țara Canaan și m-a binecuvântat. El mi-a zis: „Te voi face să crești, te voi înmulți și voi face din tine o ceată de popoare, voi da țara aceasta seminței tale după tine ca s-o stăpânească pentru totdeauna. Acum, cei doi fii ai tăi care ți s-au născut în țara Egiptului, înainte de venirea mea, vor fi ai mei ca și Ruben și Simeon. Dar copiii, pe care i-ai născut după ei, vor fi ai tăi; ei vor purta numele fraților lor în partea lor de moștenire. La întoarcerea mea din Padan, Rahela a murit pe drum lângă mine, în țara Canaan la o depărtare bunicică de Efrata; și am îngropat-o acolo pe drumul care duce la Efrata sau Betleem.”* (Gen. 47:3-7).

De fapt, Iacov se minunează acum de credințioșia lui Dumnezeu în ciuda realităților care par să o contrazică. Moarte Rahelei a marcat momentul din care durerea și pierderea au intrat în casa lui Iacov. Însă în timp ce el credea că l-a pierdut și pe Iosif, Domnul continua să-i înmulțească sămânța în Egipt dăruindu-i doi nepoți prin Iosif. Iacov privea la realitățile din jur și vedea cum familia sa se împuțina și era sortită durerii. Dar de fapt, Dumnezeu era credincios, și fără să știe el, pregătea prin trimiterea lui Iosif în Egipt o mare izbăvire pentru întreaga sa familie. Iacov îi înfiază pe cei doi fii ai lui Iosif născuți în Egipt, adică în perioada în care Iacov se îndoia de credințioșia lui Dumnezeu, ca semn de aducere aminte și dovadă a faptului că Domnul rămâne credincios promisiunilor Sale, chiar dacă de multe ori realitățile vizibile par să contrazică acest lucru. Iacov îi evidențiază lui Iosif contrastul dintre primele evenimente

petrecute imediat după ce Domnul i-a rostit promisiunea (moartea Rahelei) și cele petrecute mai târziu (Domnul îl dă pe Iosif înapoi și aduce o mare izbăvire prin el). Atunci când ne îndoim de credințioșia lui Dumnezeu este bine să ne aducem aminte de istoria lui Iacov și să așteptăm cu răbdare sfârșitul poveștii. Să ne aducem aminte că Domnul ne încearcă credința și lucrează la împlinirea promisiunilor Lui pe căi știute doar de El. Saul cunoștea istoria lui Iacov și putea face conexiunea dintre aceasta și propria sa experiență cu măgărițele. Domnul este atotputernic și Își va împlini promisiunile Lui chiar dacă, uneori, realitatea vizibilă pare să contrazică acest lucru. Dispariția Rahelei și a lui Iosif puteau fi interpretate de Iacov ca și necredințioșie din partea lui Iacov, ca pe un blestem și ca pe o binecuvântare. Dar iată că prin moartea Rahelei, Domnul depărtează sursa idolatriei din casa lui, iar prin trimiterea lui Iosif în Egipt El pregătește o mare izbăvire și preîntâmpină un dezastru (fără Iosif, foametea ce avea să vină ar fi putut nimici toată familia lui Iacov). Tatăl lui Saul pierduseră măgărițele, iar Saul le-a căutat trei zile fără să le găsească. Acest lucru putea fi privit ca un blestem. Dar iată că Domnul a adus măgărițele înapoi pe altă cale, iar pe Saul l-a intersectat în mod providențial cu Samuel pentru a-i da marea veste. Cum reacționăm noi atunci când „ne pierdem măgărițele”? Nu am putea să ne gândim oare că în căutarea „lor” ne vom întâlni cu Domnul care vrea să ne dea vești minunate?

2. Al doilea semn se împlinește la Betel. Acolo i s-a arătat Dumnezeu prima dată lui Iacov înainte să plece în Padan Aram și acolo i-a făcut acea minunată promisiune imediat înainte de moartea Rahelei. Este evident faptul că Domnul vrea să îi aducă aminte lui Saul de istoria lui Iacov. La Betel Saul primește două pâini. Ele sunt semnul purtării de grijă a lui Dumnezeu, iar din istoria lui Iacov începută la Betel ceea ce strălucește cel mai mult este credințioșia lui Dumnezeu în a purta de grijă, și aceasta chiar în ciuda necredințioșilor lui Iacov. Atunci când îl alege pe Saul, Domnul îi vorbește despre puterea sa și purtarea sa de grijă. Saul avea nevoie de acest lucru, deoarece avea să fie înălțat într-o funcție cu mari responsabilități, și avea să fie confruntat cu mari încercări. Este interesant să observăm că în cap. 13 Saul a falimentat chiar la testul încrederii în puterea lui Dumnezeu și în purtarea sa de grijă în ciuda evidențelor vizibile descurajante. Nu este la întâmplare faptul că Domnul îl alege pe Saul în contextul unei crize financiare pentru familia sa: măgărițele se pierduseră și el nu reușise să le găsească. Domnul poate citi în inima lui Saul posibile zone mai vulnerabile în contextul unor crize și îi oferă resursa încrederii în purtarea de grijă a lui Dumnezeu.

3. Ultimul semn se împlinește la Ghibea acolo unde era garnizoana filistenilor, vrăjmașul lui Israel. Acolo Duhul Domnului a venit peste Saul și a proorocit. În vecinătatea vrăjmașului Saul experimentează puterea Duhului în viața lui. Oare Domnul îl atenționează că adevărată luptă este o luptă de natură spirituală, și că adevărații vrăjmași sunt în inima lui, și că, pentru a-i învinge are nevoie de puterea Duhului Sfânt? Și într-adevăr, privind la sfârșitul tragic al domniei lui Saul (ucis de Filistenii), putem afirma că Saul nu a fost înfrânt de fapt de filistenii, ci de tendințele înșelătoare ale inimii sale.

4. Un alt semn poate fi considerat chiar faptul că Domnul avea să îl prefacă într-un alt om. Într-adevăr, deîndată ce Saul s-a despărțit de Samuel,

Domnul i-a dat o altă inimă, iar după ce Duhul s-a coborât peste el, Saul a fost prefăcut într-un alt om. Întrebarea este: ce avea în plus inima nouă dăruită de Domnul și pe ce bază poate dăruia Domnul unui om o inimă nouă? Textul nu ne oferă prea multe indicii care să ne ajute să răspundem la întrebări. Putem emite ipoteza că Domnul i-a înnoit lui Saul modul de gândire și i-a dăruit o perspectivă nouă asupra planului lui Dumnezeu și un discernământ special. Și mai putem presupune că acest salt în gândire și maturitate nu s-a produs deodată, ci în urma unui proces îndelung de modelare și pregătire. Un lucru asemănător s-a întâmplat cu ucenicii la Rusalii. După o perioadă de pregătire de peste trei ani de zile, a venit și momentul special de la Rusalii, în care perspectiva lor asupra planului lui Dumnezeu a fost înnoită într-un mod cu totul special.

Samuel îi cere lui Saul să-l aștepte 7 zile la Ghilgal pentru a aduce jertfe Domnului. Dumnezeu vrea să îl învețe pe Saul pe de o parte răbdarea, iar pe de altă parte faptul că Samuel este cel care deține funcția de preot în popor. Într-adevăr, i s-a dăruit spada dreaptă, și a fost uns înaintea Domnului ca Împărat, dar nu i s-a dăruit și preoția. Nu putem să nu observăm că în cap. 13, Saul a trebuit să-l aștepte pe Samuel tot 7 zile pentru a aduce jertfa. Saul, fiind într-un moment de criză, și-a pierdut răbdarea și a adus el jertfa. Este evident, că Domnul știe dinainte bătăliile spirituale cu care se va confrunta Saul și-i oferă din timp resurse și și-i așează stâlpi de aducere aminte care să-l ajute să biruiască furtunile ce vor veni. Iată deci că Dumnezeu nu doar că îi confirmă lui Saul alegerea Sa, dar îl și pregătește pentru încercările ce se vor abate asupra sa în timpul domniei sale.

Dumnezeu îl confirmă pe Saul înaintea lui Samuel, înaintea lui însuși, dar și înaintea lui Israel. Saul este confirmat de Dumnezeu înaintea poporului în două etape. Mai întâi este ales prin sorți la Mițpa în fața întregului Israel. Dar apoi, adevărata confirmare este în cap. 11 când Saul aduce o mare victorie împotriva lui Nahaș Amonitul. Nahaș amonitul a vrut să arunce ocară asupra lui Israel, și implicit asupra Dumnezeului lui Israel, dar Dumnezeu l-a folosit pe Saul pentru a îndepărta o astfel de ocară. Este interesant că apoi, Samuel adună poporul la Ghilgal, acolo unde Dumnezeu prăvălise ocară Egiptenilor de deasupra lui Israel (vezi Iosua 5). Domnul îl folosește pe Saul pentru a-și înălța Numele și pentru a aduce lui Israel izbăvire în fața vrăjmașilor săi. Se accentuează încă odată că o funcție principală a împăratului era aceea de a purta războaiele Domnului. Dumnezeu are nevoie doar de o zi pentru a-l înălța pe Saul înaintea poporului Său. Însă i-a luat 30 de ani pentru a-l pregăti pentru acest moment al înălțării. Și cred că aceasta este lecția cap.9-11. Cum spuneam ceva mai devreme, pasajul este construit prin împletirea a două teme: tema profilului inimii lui Saul, și tema confirmării lui. Oare de ce sunt alăturate aceste două teme? În mod cert, autorul vrea să ne învețe că pregătirea propriei inimi și nu confirmarea sa înaintea celorlalți trebuie să fie preocuparea și prioritatea oricărui credincios și oricărui viitor lider. Confirmarea unui lider intră în responsabilitatea lui Dumnezeu și o poate face pur și simplu peste noapte. Pregătirea inimii lui însă durează zeci de ani și aceasta este adevărata provocare. Sunt mulți lucrători care alegă după confirmare și își consumă energiile în această direcție. Este însă vorba de o defocalizare. Înălțarea unui lucrător ține de sfera de responsabilitate a lui Dumnezeu și este lucrul cel mai ușor. Modelarea unei inimi smerite este un lucru dificil. Dumnezeu l-a ținut pe Saul în umbră și anonim 30 de ani. Apoi, peste noapte, l-a făcut celebru. Un lider chemat de Dumnezeu trebuie mereu să vegheze asupra inimii lui și prioritatea să fie învățarea lecției smereniei. De restul se va ocupa Dumnezeu. Confirmarea noastră înaintea celorlalți intră în sfera de responsabilitate a lui Dumnezeu, dar responsabilitatea noastră este să conlucrăm cu Dumnezeu pentru modelarea și pregătirea inimii noastre. Dintre

toate trăsăturile unui lider, trăsătura cheie și cel mai greu de creionat în caracterul cuiva este smerenia, adică o părere cumpătată despre sine. Fiecare om este injectat cu visul îndumnezeirii luciferice. De aceea, înălțarea aduce cu sine ispite nebănuite și poate aduce pieirea.

Dacă ai conduce un program de formare de lideri, care ar fi prioritatea acestui program? Ce ar trebui să urmărești în primul și în primul rând? În lumina alegerii lui Saul, prioritatea ar trebui să fie caracterul, iar trăsătura cheie smerenia. Oare așa sunt construite programele de formare de lideri din Biserici?

Capitolul 12 încheie secțiunea dedicată inaugurării acestei noi instituții în Israel, și anume regalitatea. Când poporul se bucura și se veselea la Ghilgal, Samuel vine înaintea poporului pentru a-l muștra. Discursul lui de muștrare vine ca nuca în perete. Iată că Israel biruise pe amoniți și se bucura de succesul adus de proaspătul împărat. Și în acest context al bucuriei și succesului, Samuel vine și le strică petrecerea, cum s-ar spune. Oare de ce face Samuel acest lucru? El este vasul lui Dumnezeu, prin care Dumnezeu își manifestă dragostea față de poporul Său. Poporul Israel ceruse un împărat cu o motivație greșită: obosiseră să se încreadă într-un Dumnezeu nevăzut și aleseră calea umblării prin vedere. Iată că primiseră ce ceruseră și iată cu au câștigat lupta împotriva amoniților. Poporul se putea amăgi că a cerut un lucru bun, și se putea alipi în mod idolatru de împăratul lor. Iată că ei își puteau pune încrederea în el și să uite din nou pe Domnul. Poporul se afla în pericolul de substituie a Marelui Împărat cu reprezentantul pământesc al acestuia. În marea sa îndurare, Dumnezeu îl trimite pe Samuel pentru a preveni acest lucru și pentru a corija atitudinea lor față de împăratul pe care Dumnezeu li-l dăruise.

Primul lucru pe care îl face Samuel în discursul său este să demonstreze poporului că a păcătuit împotriva Domnului cerând un împărat. Cererea lor nu era legitimă, ci era izvorâtă din necredință. În primul rând, Samuel ca judecător a avut un comportament impecabil, prin el, Domnul a adus biruința împotriva Filistenilor și pace în Israel. Samuel și-a onorat deci cu cinste funcția de judecător, iar discursul său era cât se poate de credibil înaintea poporului. Dacă el ar fi un mare corupt, atunci poate că poporul ar fi avut să spunem o justificare în tânji după o nouă instituție în Israel și în a-l îndepărta pe Samuel în momentul în care fiii lui s-au dovedit a nu călca pe urmele lui. Dar ei l-au lepădat pe Samuel fără temei, și au cerut un împărat. Ba mai mult, când Samuel s-a opus acestui lucru nu l-au ascultat. Oare mărturia vieții lui neprihănite nu oferea suficientă credibilitatea cuvintelor lui atunci când s-a împotrivit cererii lor idolatre?

Pornind de la mărturia vieții lui, Samuel începe să judece poporul pentru toate binefacerile pe care le-a făcut Domnul. Interesant că el nu îi cheamă să îi judece pentru toate păcatele lor, ci pentru toate binefacerile lor. El le aduce aminte revărsarea îndurării lui Dumnezeu din trecut, pentru a le dovedi gravitatea comportamentului lor din prezent. Samuel, face o paralelă între mărturia vieții lui în popor și mărturia lui Dumnezeu față de popor. La fel cum lui Samuel nu i s-a putut imputa nimic, și totuși a fost lepădat de popor, la fel, nici lui Dumnezeu nu i se poate reproșa nimic, și totuși a fost lepădat de popor. Iată, cum prin acest context, Domnul îl poate ajuta pe Samuel să înțeleagă mai bine inima lui Dumnezeu și să simtă durerea din sufletul Acestuia. În capitolul 8 Dumnezeu îi spuse lui Samuel: *„Nu pe tine te leapădă, ci pe Mine ca să nu mai domnesc peste ei. Ei se poartă cu tine, cum s-au purtat totdeauna de când i-am scos din țara Egiptului până în ziua de azi.”* Deci, cum spuneam, după ce își prezintă mărturia vieții lui, Samuel înalță mărturia istorică a binefacerilor divine în popor. Domnul a fost un Împărat credincios, iar credințioșia sa este fără cusur. El a fost credincios să îi pedepsească atunci când l-au uitat și s-au dedat la idolatrie, dar a fost le fel de credincios să îi izbăvească atunci când ei au strigat către El. Și deși nu le-a dăruit un lider militar permanent, El a fost credincios să ridice de fiecare în popor un lider prin care să îi izbăvească. Deci, poporul nu îi

putea imputa poporului că nu a fost un bun Împărat. Iată că chiar acum, prin Samuel, ei se bucurau de pace. Oare de ce să ceară un împărat? Samuel deconspiră în v.12 rațiunea cererii lor: „Apoi, când ați văzut că Nahaș, împăratul fiilor lui Amon, mergea împotriva voastră, mi-ați zis: „Nu!, ci un împărat să domnească peste noi.” Și totuși, Domnul, Dumnezeuul vostru era Împăratul vostru.”. Poporul a refuzat trăirea prin credință și domnia lui Dumnezeu. Era neplăcut pentru ei ca izbăvirea să fie mereu condiționată de ascultarea lor de Dumnezeu și că mereu să se încreadă în Dumnezeu că el va ridica la vremea potrivită izbăvitorii de care aveau nevoie. Era mai simplu să ai un împărat și să-și pui încrederea în el, că el te va proteja, indiferent de moralitatea vieții tale. Astfel, Samuel le demonstrează că cererea lor a fost lipsită de temei, și că ei, de fapt, s-au lepădat de Domnul care era Împăratul lor.

Este minunat cum intervine Dumnezeu prin Samuel pentru a corija raportarea lor la împărat. Mesajul este clar: **împăratul nu poate substitui încrederea în Dumnezeu, și nici nu poate inaugura un nou drum spre binecuvântare necondiționat de ascultarea de Dumnezeu.** Samuel insistă că legământul sinaitic rămâne valabil și că binecuvântarea rămâne condiționată de ascultarea de Dumnezeu. Doar dacă ei și împăratul lor vor asculta de Domnul, se vor putea alipi de El (suprema binecuvântare), însă dacă nu vor face acest lucru, vor pieri și ei și împăratul lor. Împăratul nu reprezintă un rău în sine în mijlocul poporului, căci altfel Dumnezeu cel sfânt nu l-ar fi putut tolera. Însă raportarea idolatră la împărat a fost un mare păcat, și Samuel se roagă pentru tunete și fulgere, prin care poporul învață cât de mult L-au ofensat pe Domnul prin cererea lor. Dumnezeu le comunică clar că El rămâne Adevăratul Împărat.

Capitolul 12 ne explică de ce anumite cereri, chiar idolatre, sunt ascultate de Dumnezeu. Lucrul cerut nu este un rău în sine, ci **alipirea noastră de darurile divine și nu de Dătător reprezintă marea problemă.** Domnul este atât de bun, încât după ce ne dăruiește lucrul cerut cu o motivație greșită, El nu uită de noi, ci intervine pentru a ne corija motivația și pentru a aduce vindecare în raportarea noastră față de darurile Sale.